

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування,
регіонального розвитку та містобудування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-32-05, 255-20-75

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

В И С Н О В О К

на проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відсторонення від участі в управлінні державними справами посадових та службових осіб, які здійснювали виїзд за кордон під час дії правового режиму воєнного стану в Україні без поважних причин, поданий народним депутатом України А.Яценком (реєстр. № 9304)

За дорученням Голови Верховної Ради України Р.Стефанчука Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на своєму засіданні 8 грудня 2023 року (протокол № 131) розглянув проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відсторонення від участі в управлінні державними справами посадових та службових осіб, які здійснювали виїзд за кордон під час дії правового режиму воєнного стану в Україні без поважних причин (реєстр. № 9304 від 16.05.2023), поданий народним депутатом України А.Яценком.

Метою запропонованих законопроектом змін, як зазначено у пояснювальній записці до нього, є відсторонення від участі в управлінні державними справами посадових та службових осіб, які здійснювали виїзд за кордон під час дії правового режиму воєнного стану в Україні без поважних причин.

Для реалізації зазначеної мети проектом Закону передбачається внесення змін до низки положень Виборчого кодексу України, заборонивши особам, які в період дії в Україні правового режиму воєнного стану, маючи статус особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, здійснювали виїзд за межі України в особистих цілях, без мети службового відрядження, або іншої поважної причини, передбаченої Правилами перетинання державного кордону громадянами України, балотуватися та бути обраними Президентом України, народним депутатом України, депутатом місцевої ради, сільським, селищним, міським головою. При цьому відповідними змінами до Закону України «Про Центральну виборчу комісію» пропонується розширити повноваження Комісії та зобов'язати її публікувати перелік таких осіб.

Водночас, законопроектом вносяться зміни до законів України «Про державну службу» та «Про Кабінет Міністрів України», які обмежують право на зайняття посад державної служби категорії «А» та членів Кабінету Міністрів України, особам, які в період дії в Україні правового режиму воєнного стану, маючи статус особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, здійснювали виїзд за межі України в особистих цілях, без мети службового відрядження, або іншої поважної причини, передбаченої Правилами перетинання державного кордону громадянами України.

Під час обговорення положень законопроекту народні депутати України – члени Комітету звернули увагу на те, що вичерпний перелік вимог та обмежень до кандидатів на посади Президента України та народних депутатів України закріплений у Конституції України. Так, згідно із частиною другою статті 103 Основного Закону України Президентом України може бути обраний громадянин України, який досяг тридцяти п'яти років, має право голосу, проживає в Україні протягом десяти останніх перед днем виборів років та володіє державною мовою. Аналогічні вимоги до кандидатів на пост Президента України містяться й у частині першій статті 75 Виборчого кодексу України. Відповідно до статті 76 Основного Закону України народним депутатом України може бути обрано громадянина України, який на день виборів досяг двадцяти одного року, має право голосу і проживає в Україні протягом останніх п'яти років. Не може бути обраним до Верховної Ради України громадянин, який має судимість за вчинення умисного злочину, якщо ця судимість не погашена і не знята у встановленому законом порядку. Статтею 70 Конституції України передбачено, що не мають права голосу громадяни, яких визнано судом недієздатними. Такі самі вимоги до кандидатів у народні депутати України містяться й у статті 134 Виборчого кодексу України.

Окрім того, проектом Закону встановлюється, що особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, слід вважати осіб, зазначених у пункті 1 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції». У цьому контексті слід звернути увагу, що пунктом 2¹⁴ Правил перетинання державного кордону громадянами України визначено перелік посадових осіб, які мають право перетинати державний кордон на підставі відповідних рішень про службові відрядження. При цьому перелік посадових осіб, визначений у постанові, не співпадає з переліком осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, визначених у згаданих положеннях Закону України «Про запобігання корупції», який охоплює значно ширше коло осіб. Тим самим у проекті фактично пропонується запровадити обмеження щодо обрання та призначення на певні посади осіб, для яких чинним законодавством не було встановлено обмеження щодо перетину кордону.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, проаналізувавши законопроект, не підтримує його прийняття та висловлює низку зауважень до його змісту концептуального характеру.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету у своєму висновку зазначає, що законопроект не має впливу на показники бюджетів і у разі прийняття відповідного закону він може набирати чинності згідно із законодавством.

Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу у висновку до проекту Закону зазначає, що його положення не відповідають міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції щодо дотримання принципів демократії і верховенства права, а також він може призвести до порушення Конвенції Ради Європи про захист прав людини і основоположних свобод.

Заслухавши інформацію підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії, з'ясувавши позицію народних депутатів України – членів Комітету, запрошених на засідання осіб та всебічно обговоривши питання, Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 2 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відсторонення від участі в управлінні державними справами посадових та службових осіб, які здійснювали виїзд за кордон під час дії правового режиму воєнного стану в Україні без поважних причин (реєстр. № 9304), поданий народним депутатом України А.Яценком, за наслідками розгляду в першому читанні відхилити.

Співдоповідачем на пленарному засіданні з зазначеного питання визначено народного депутата України, Заступника Голови Комітету, голову підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії А.Загоруйко.

Голова Комітету

О.ШУЛЯК

